

Uczeń o statusie **ucznia i młodocianego** pracownika w branżowej szkole I stopnia

Opracowano na podstawie materiałów MEN

mgr Halina Bilik

Branżowa szkoła I stopnia

Uczeń	Młodociany pracownik
Realizacja godzin kształcenia ogólnego w szkole	Realizacja godzin kształcenia ogólnego w szkole
Realizacja godzin kształcenia teoretycznego zawodowego w szkole	Realizacja godzin kształcenia teoretycznego zawodowego w szkole / lub na Turnusach doksztalcania teoretycznego młodocianych
Realizacja godzin kształcenia praktycznego zawodowego w szkole, w warsztatach szkolnych, u pracodawców niezrzeszonych	Realizacja godzin kształcenia praktycznego zawodowego u pracodawców zrzeszonych
Umowa: szkoła-pracodawca	Umowa: uczeń/Rodzice - pracodawca
Egzamin zawodowy w OKE, suplement do dyplomu	Egzamin czeladniczy, suplement do dyplomu
Ferie, wakacje	Urlop zgodnie z KP
Zwolnienie z zajęć od rodziców, lekarza	Zwolnienie L4
Brak wynagrodzenia za pracę	Wynagrodzenie za pracę, świadczenia emerytalne

Młodociany pracownik

Uczeń branżowej szkoły I stopnia, który ma umowę o pracę podpisaną z Izbą Rzemiosłem / Cechem w danym zawodzie zgodnie z Kodeksem Pracy

BSI
Przedmioty
ogólnokształcące
**Klasy
wielozawodowe**

OHP

+

Praktyczna Nauka
Zawodu
u pracodawcy

+

**Turnusy dokształcania teoretycznego
młodocianych / ośrodki dokształcania
i doskonalenia zawodowego – ODiDZ
- przedmioty teoretyczne zawodowe –
jeden miesiąc nauki**

BSI
Przedmioty
ogólnokształcące
Przedmioty
zawodowe
teoretyczne

+

Praktyczna Nauka
Zawodu
u pracodawcy

Art. 120.

1. **Praktyczna nauka zawodu** może odbywać się u pracodawców lub w indywidualnych gospodarstwach rolnych, zapewniających rzeczywiste warunki pracy, a także w centrach kształcenia zawodowego, warsztatach szkolnych, pracowniach szkolnych i placówkach kształcenia ustawicznego.
  - 1a. **Praktyczna nauka zawodu może** być realizowana również za granicą na podstawie umów międzynarodowych lub porozumień o współpracy bezpośredniej zawieranych przez szkoły, jednostki samorządu terytorialnego i organy administracji rządowej lub w ramach programów edukacyjnych Unii Europejskiej.

Art. 120.

3a. **Praktyczną naukę zawodu** może **prowadzić osoba**, która **nie była karana** za umyślne przestępstwo przeciwko życiu i zdrowiu, przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, przestępstwo przeciwko rodzinie i opiece, z wyjątkiem przestępstwa określonego w art. 209 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2018 r. poz. 1600 i 2077), przestępstwo określone w rozdziale 7 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018 r. poz. 1030, 1490 i 1669), albo wobec której nie orzeczono zakazu prowadzenia działalności związanej z wychowywaniem, leczeniem, edukacją małoletnich lub opieką nad nimi lub zakazu przebywania w określonych środowiskach lub miejscach, kontaktowania się z określonymi osobami, zbliżania się do określonych osób lub opuszczania określonego miejsca pobytu bez zgody sądu.

Spełnienie tego warunku jest potwierdzone oświadczeniem osoby prowadzącej praktyczną naukę zawodu.

Art. 120a.

1. Pracodawca zatrudniający młodocianych w celu przygotowania zawodowego odbywanego w formie nauki zawodu, kierujący ich na kształcenie teoretyczne do branżowej szkoły I stopnia zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 191 § 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, **ustala z dyrektorem szkoły:**

- 1) zakres kształcenia zawodowego zapewnianego przez szkołę i pracodawcę, wynikający z programu nauczania zawodu;
- 2) **liczbę dni w tygodniu, w których zajęcia praktyczne odbywają się u pracodawcy; (1-2-3, 2-2-2, 1-3-2)**
- 3) sposób monitorowania przez każdą ze stron realizacji programu nauczania zawodu.

2. Ustalenia, o których mowa w ust. 1, **stanowią załącznik do umowy o pracę** w celu przygotowania zawodowego odbywanego w formie nauki zawodu.

Branżowa szkoła I stopnia

klasa	Pon	Wto	Środa	Czwar	Piąt
1	szkoła	szkoła	szkoła	szkoła	praktyczn a nauka zawodu
2	szkoła	szkoła	szkoła	praktyczna nauka zawodu	praktyczn a nauka zawodu
3	szkoła	szkoła	praktyczna nauka zawodu	praktyczna nauka zawodu	praktyczn a nauka zawodu

Branżowa szkoła I stopnia

klasa	Pon	Wto	Środa	Czwar	Piąt
1	szkoła	szkoła	szkoła	praktyczna nauka zawodu	praktyczna nauka zawodu
2	szkoła	szkoła	szkoła	praktyczna nauka zawodu	praktyczna nauka zawodu
3	szkoła	szkoła	szkoła	praktyczna nauka zawodu	praktyczna nauka zawodu

Branżowa szkoła I stopnia

klasa	Pon	Wto	Środa	Czwar	Piąt
1	szkoła	szkoła	szkoła	szkoła	praktyczna nauka zawodu
2	szkoła	szkoła	praktyczna nauka zawodu	praktyczna nauka zawodu	praktyczna nauka zawodu
3	szkoła	szkoła	szkoła	praktyczna nauka zawodu	praktyczna nauka zawodu

Klasy wielozawodowe

Młodociani
pracownicy

OHP

Zawody:

Fryzjer

Sprzedawca

Ślusarz

Stolarz

Mechanik pojazdów samochodowych

Blacharz

Murarz-tynkarz

(...)

**Dualny model
kształcenia
zawodowego**

Branżowa Szkoła I stopnia

Nauczanie przedmiotów
ogólnokształcących

**Turnusy doksztalcania
teoretycznego młodocianych /
ośrodki doksztalcania i doskonalenia
zawodowego – ODiDZ**
- przedmioty teoretyczne zawodowe
– **jeden miesiąc nauki**

**Praktyczna nauka zawodu
u pracodawcy**

Art. 117.

3. **Kształcenie ustawiczne** może być prowadzone **w formie dziennej, stacjonarnej lub zaocznej**, a w przypadku form pozaszkolnych – także z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Turnus doksztalcania mlodocianych pracownikow moze byc prowadzony **wylacznie w formie dziennej**.

Odbudowa prestiżu
kształcenia zawodowego

Promocja szkolnictwa
branżowego wśród uczniów i
ich rodziców

Zachęty dla uczniów

- **Podwyższenie stawek minimalnego wynagrodzenia młodocianych** pracowników realizujących przygotowanie zawodowe młodocianych
- Możliwość uzyskania **dodatkowych uprawnień** zawodowych, kwalifikacji rynkowych
- **Stypendia stażowe dla uczniów** z tytułu staży u pracodawców (okres stażu wliczony w okres zatrudnienia)
- Wyniki egzaminu zawodowego jako **część wyniku egzaminu maturalnego** i przepustka na studia

Odbudowa prestiżu kształcenia zawodowego

Promocja szkolnictwa branżowego wśród uczniów i ich rodziców

Zachęty dla pracodawców

- Większe **dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia** młodocianych w zawodach określonych w prognozie MEN
- **Zwolnienie od podatku darowizn** przekazywanych szkołom kształcącym w zawodach
- **Wliczanie w koszty uzyskania przychodu świadczeń wypłacanych uczniom z tytułu staży u pracodawców**

Odbudowa prestiżu
kształcenia zawodowego

Promocja szkolnictwa
branżowego wśród uczniów i
ich rodziców

Wzmocnienie potencjału szkół

- szkoła dysponuje pulą godzin na **dostosowanie kształcenia do potrzeb** lokalnego i regionalnego **ryнку pracy**
- szkoła otwarta na kształcenie ustawiczne osób dorosłych (KKZ, organizator **krótszych form kursowych – KUZ**)
- szkoła prowadząca kształcenie zawodowe może prowadzić **wydzielony rachunek** celem gromadzenia dochodów z tytułu np. darowizn lub świadczenia usług

Odbudowa prestiżu
kształcenia zawodowego

Promocja szkolnictwa
branżowego wśród uczniów i
ich rodziców

Efektywność kształcenia zawodowego

- **Obowiązkowe przystąpienie do egzaminu zawodowego**

(część pisemna – 30%, część praktyczna – 70% ostatecznego wyniku) $W=0,3xWP+0,7xWpr$

Wp - co najmniej 50% - egzamin pisemny

Wpr – co najmniej 75% - egzamin praktyczny

- **Dokumenty potwierdzające kwalifikacje zawodowe** – certyfikat kwalifikacji zawodowej oraz dyplom zawodowy

- **Obowiązkowe przystąpienie do egzaminu czeladniczego** przez młodocianych pracowników realizujących przygotowanie zawodowe u pracodawcy będącego rzemieślnikiem

Dopasowanie nowego systemu szkolnictwa branżowego do potrzeb nowoczesnej gospodarki i poszczególnych branż

Aktualizacja i rozwój oferty kształcenia na potrzeby branż (nowe zawody, np. technik programista, drukarz offsetowy, drukarz fleksograficzny)

Nowe podstawy programowe opracowane we współpracy z pracodawcami, uwzględniająca **przygotowanie do uzyskania uprawnień branżowych** (np. prawo jazdy kat. C, uprawnienia SEP, licencja maszynisty)

Możliwość wykorzystania części godzin kształcenia zawodowego na realizację **dodatkowych umiejętności zawodowych, przygotowanie do uzyskania dodatkowych uprawnień lub kwalifikacji rynkowych**

W **Rejestrze Szkół i Placówek Oświatowych (RSPO)** można sprawdzić, gdzie jest prowadzone kształcenie w danym zawodzie

Kadra kształcenia zawodowego

Dopasowanie nowego systemu szkolnictwa branżowego do potrzeb nowoczesnej gospodarki i poszczególnych branż

uelastycznienie wymagań kwalifikacyjnych wobec instruktorów praktycznej nauki zawodu

opracowanie standardu kursu oraz skrócenie wymiaru godzin kursu dla instruktorów praktycznej nauki zawodu

ujednolicenie pensum nauczycieli praktycznej nauki zawodu do poziomu 20 godzin

wprowadzenie obowiązkowych branżowych staży zawodowych dla nauczycieli kształcenia zawodowego

Obowiązkowa współpraca szkół z pracodawcami

Zwiększenie wpływu
pracodawców na
funkcjonowanie kształcenia
zawodowego

Gwarancją skutecznej realizacji podstawy programowej kształcenia w zawodach kształcenia branżowego jest **kształcenie praktyczne w rzeczywistych warunkach pracy, dlatego potrzebna jest:**

- **pisemna umowa lub porozumienie szkoły, z pracodawcą** właściwym dla danej branży / zawodu
- **pisemne ustalenia pracodawcy** zatrudniającego młodocianego w celu nauki zawodu **z dyrektorem szkoły**, w której młodociany będzie realizował dokończanie teoretyczne
- **opinia wojewódzkiej rady rynku pracy**

Zwiększenie wpływu
pracodawców na
funkcjonowanie kształcenia
zawodowego

Gwarancją skutecznej realizacji podstawy programowej kształcenia w zawodach kształcenia branżowego jest **kształcenie praktyczne w rzeczywistych warunkach pracy**.

Różne warianty kształcenia praktycznego:

- **staże uczniowskie** na podstawie umowy ucznia z pracodawcą – **NOWOŚĆ** (realne kształcenie dualne) – technikum, branżowa szkoła I stopnia
- **zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe** na podstawie umowy szkoły z pracodawcą – technikum, branżowa szkoła I stopnia
- nauka zawodu na podstawie umowy o pracę młodocianego pracownika z pracodawcą (**i ustaleń szkoły z pracodawcą**)

Zwiększenie wpływu pracodawców
na
funkcjonowanie kształcenia
zawodowego

Ustawa z dnia 22 listopada 2018 r. o
zmianie ustawy – Prawo oświatowe,
ustawy o systemie oświaty oraz
niektórych innych ustaw
(Dz. U. z 30 listopada 2018 r. poz.
2245)

Prawo oświatowe **Art. 68.**

Obowiązkowa współpraca szkół z pracodawcami

Różne warianty współpracy szkoły z pracodawcą
w ramach umowy lub porozumienia, w tym:

- tworzenie **klas patronackich**
- współpraca przy **programie nauczania**
- realizacja **praktycznej nauki zawodu**
- wyposażenie **warsztatów lub pracowni**
- organizacja **egzaminów zawodowych**
- doskonalenie **nauczycieli**, w tym organizowanie szkoleń branżowych
- realizacja **doradztwa zawodowego i promocja kształcenia zawodowego**

**Nowelizacja ustawy
Prawo oświatowe, ustawy
o systemie oświaty oraz
innych ustaw**

Ustawa z dnia 22 listopada
2018 r. o zmianie ustawy –
Prawo oświatowe, ustawy
o systemie oświaty oraz
niektórych innych ustaw
(Dz. U. z 30 listopada 2018
r. poz. 2245)

Art. 68.

7c. Współpraca, o której mowa w ust. 7 pkt 2, polega w szczególności na:

- 1) tworzeniu klas patronackich;
- 2) przygotowaniu propozycji programu nauczania zawodu;
- 3) realizacji kształcenia zawodowego, w tym praktycznej nauki zawodu;
- 4) wyposażeniu warsztatów lub pracowni szkolnych;
- 5) organizacji egzaminu zawodowego;
- 6) doskonaleniu nauczycieli kształcenia zawodowego, w tym organizowaniu szkoleń branżowych;**
- 7) realizacji doradztwa zawodowego i promocji kształcenia zawodowego.

7d. Przepisów ust. 7 pkt. 2 i ust. 7c, **nie stosuje się do branżowych szkół II stopnia.**